

Turkse mystiek voor westerlingen

- dinsdag 25 mei 2010

KLASSIEK

GENT - Het Ensemble Sarband bewijst dat vijftiende-eeuwse Soefi-muziek spannend en relevant kan zijn voor Westerse oren.

Van onze medewerker

Elk concert van het Ensemble Sarband is een belevenis. Het gezelschap voelt zich even lekker op de affiche van beroemde oude-muziekfestivals als bovenaan de line-up van wereldmuziekevenementen. Vladimir Ivanoff, de stichter, heeft zijn eigen wereldmuziekreeks in de Berliner Philharmonie, maar werd door datzelfde establishment nog uitgespuwd voor zijn laatste cd, *The Arabian passion*. Daarop laat hij de leading lady van de Libanese klassiek de Matthäuspassie van Bach zingen.

Hoewel Sarband met dit soort experimenten meer en meer in de richting van crossover opschuift, heeft het ensemble een stevige reputatie in de ontginning van middeleeuws repertoire. Vóór Jordi Savall er beroemd mee werd, beleed Ivanoff al de visie dat het Oost-Westonderscheid niet zinvol is in de oude muziek.

Het is vanuit die visie dat hij bij de Turken terecht kwam. Maar het kostte hem jaren om Turkse muzikanten middeleeuwse muziek te laten spelen: ze vonden die doorgaans belachelijk primitief.

In de Bijloke waren het programma en de uitvoerders — op Ivanoff na — volledig Turks. Ze brachten er een recital dat opgebouwd was rond de geboorte en Hemelvaart van Mohammed, feesten die van oudsher door Soefi-mystici ingekleurd worden met koranrecitaties en kunstliederen.

De hoofdrol was voor twee zangers: het monument Mustafa Dogan Dikmen; en de verbluffende Bekir Büyükbas, die zonder enige formele training intens gezongen koranrecitaties bracht.

Wat Sarband uniek maakt, is Ivanoffs voortdurende zorg om de muziek ook voor Westerse oren toegankelijk te maken. De kracht van dit concert lag in de spanning tussen extase en de individuele realisatie van de Turkse *modi* (tonale en melodische schema's).

Die muzikale chemie was ook op het podium zichtbaar. Dat de leden van Sarband goedkeurend gromden bij geslaagde frases van de recitant, was daar het mooiste bewijs van.

Gehoord op 22/5 in De Bijloke. Op 13/8 op het MAfestival in Brugge.

Stefan Grondelaers